SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2347

av Alexander Christiansson m.fl. (SD)

Friare och bättre vapenlagar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vapenutredningen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skjutbaneutredningen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ny licensmyndighet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återskapande av historiska händelser som ett självständigt skjutningsändamål och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa licensplikten för svartkrutsvapen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Efter 2022 ärvde vi en socialdemokratiskt tillsatt vapenutredning som trots tilläggsdirektiv och tydliga signaler inte klarade av att leverera vad som efterfrågades. Trots det undermåliga utredningsmaterialet förmådde vi tillsammans med regeringen att få till ett flertal förbättringar i vapenlagen. Bland annat ändrades synnerliga skäl till särskilda skäl. Femårslicenserna avskaffades och ersattes med tillsvidarelicenser förenade med en viss tillsyn. De gamla papperslicenserna är utbytta mot digitala och

vapengarderoben för jakt har utökats kraftigt. Samtidigt kvarstår mycket arbete. När licenssystemet har digitaliserats öppnar det upp nya möjligheter för att förenkla köp och byte av vapen över disk utan att ytterligare en pappersexercis ska behöva göras av den enskilde. De straffrättsliga delarna av vapenlagen behöver tydligt delas upp mellan förseelser som begås av vanliga vapenägare utan onda uppsåt å ena sidan och personer som använder illegala vapen för att begå brott å andra sidan. Sverigedemokraterna kommer fortsätta att kämpa för legala vapenägares intressen under den kommande mandatperioden.

Utredningen Ju 2026:10, ytterligare förbättringar för Sveriges vapenägare

En av de sista åtgärderna vi hann vidta innan valet 2026 var att tillsätta ytterligare en vapenutredning. Utredningen skall ha ett nära samarbete med de olika skyttesammanslutningarna och berörda myndigheter. Utredningen skall dels föreslå förenklingar för den som önskar byta sitt vapen mot ett annat likvärdigt vapen, dels lämna förslag på en ytterligare uppdelning av vapenlagens straffrättsliga bestämmelser mellan de som i grund och botten innehar ett vapen lagligt och den som är kriminell. Utredningen skall även ta ställning till förenklingar för de som blev jägare innan den 1 januari 1985 och har svårare att skaffa nya vapen än de som blev jägare efter att jägarexamen infört. Utredningen kan även, inom ramen för sin utredningstid, komma med andra förslag som syftar till att förenkla och minska den administrativa bördan för legala vapeninnehavare. Det är viktigt att regeringen låter denna utredning fortgå.

Utredningen Fö 2026:05, en ökad tillgång till civila skjutbanor

Historiskt har det funnits gott om skjutbanor i Sverige. Sedan kalla kriget har dock antalet skjutbanor minskat. Många gånger tas marken för skjutbanorna i anspråk utan att någon ny kommer i dess ställe. När städer byggts ut har bullret från banorna ansett störa de nya bostadsområdena och konflikter har uppstått. Sverige har således drabbats av en smygande skjutbanedöd som på sista tiden blivit väldigt tydlig. Förekomsten av skjutbanor är en förutsättning för att jägare och sportskyttar ska kunna öva och bedriva sin verksamhet. När skjutbanorna försvinner drabbas inte bara legitima fritidsintressen. Totalförsvaret påverkas också negativt. Dålig skjutskicklighet sänker värnkraften. I Finland har man gått i motsatt riktning och byggt ut antalet skjutbanor och dessutom sett till att det finns ett samarbete mellan civila och militära aktörer.

Sverigedemokraterna och regeringen har därför tillsatt en utredning som har i uppgift att trygga förekomsten av skjutbanor runt om i Sverige. Det är mycket viktigt att regeringen även låter denna utredning fortgå.

En ny licensmyndighet

Även om polisens arbete med att utfärda licenser har blivit bättre har det inte blivit bra och allmänhetens förtroende för polisen är i detta avseende låg. Polisens huvudsakliga uppgift är att förhindra och beivra brott och det är också vad myndigheten behöver fokusera på. Sverigedemokraterna har länge förordat att licenshanteringen skall flytta till en annan myndighet. Under mandatperioden 2022–2026 utreddes om inte den nya Viltförvaltningsmyndigheten kunde ta över hanteringen. Utredningen konstaterade att den nya myndigheten skulle behöva drygt 60 årsarbetskrafter för sin ordinarie verksamhet men att ytterligare över 180 årsarbetskrafter skulle tillkomma om den också skulle sköta licenshanteringen. Det skulle i sin tur skapa asymmetri inom myndighetens ordinarie verksamhet och utredningen avrådde från att flytta licenshanteringen dit. Andra myndigheter bör således övervägas innan en eventuell flytt sker. Vapenutredningen bör därför få tilläggsdirektiv om att se över frågan om licensmyndighet på nytt. Utgångspunkten måste vara att legala vapenägares berättigade förväntningar om en snabb, enkel, serviceinriktad och problemfri licenshantering tillgodoses. I direktiven skall även framgå att den myndighet som föreslås (befintlig eller ny) skall besättas med personal som har kompetens inom jakt, viltvård, beredskap, vapenteknik och civilsamhällesfrågor. Frågan skall beredas i nära samarbete med skyttesammanslutningarna.

Återskapande av historiska händelser

2024 års vapenutredning övervägde om återskapandet av historiska händelser skulle kunna vara ett legitimt ändamål som bör utgöra ett särskilt skjutningsändamål enligt vapenregleringen. Bland annat konstaterades att detta är fallet i andra länder. Samlarföreningen SVEVAP som hörts i samband med utredningen framförde också att det fanns ett sådant intresse. Istället för att landa i den logiska slutsatsen att en sådan ordning borde införas avfärdades detta nonchalant med motiveringen att tillräckliga skäl ”inte framkommit.” Sverigedemokraterna menar att detta visst borde införas.

Svartkrutsvapen

När vapenutredningen remitterades och bereddes framförde flera organisationer behovet av att lätta upp regleringen av mynningsladdade svartkrutsvapen. Dessa laddas alltså inte med moderna gastäta patroner utan från mynningen med lös kula och krut eller med rullade papperspatroner. Mynningsladdade svartkrutsvapen kan i fråga om funktion och utseende överhuvudtaget inte jämföras med sina moderna motsvarigheter. Trots det måste man ha licens för att inneha kopior av historiska vapen och på vissa reservdelar till originalvapen. Detta är givetvis orimligt och leder till att svartkrutsskyttar tvingas slita ut föremål med stora kulturhistoriska värden. Licenslättnader för svartkrutsvapen behöver utredas.

Alexander Christiansson (SD)

Adam Marttinen (SD) *Mats Hellhoff (SD)*

Emil Eneblad (SD)